

Jaarverslag 2022

Stichting voor de Jaarverslaggeving

en de

Raad voor de Jaarverslaggeving

INHOUD	pag.
Voorwoord van de voorzitter van de Raad voor de Jaarverslaggeving	3
1. Verslag van de Stichting voor de Jaarverslaggeving	6
2. Verslag van de Raad voor de Jaarverslaggeving	
2.1 Bundels ‘Richtlijnen voor de jaarverslaggeving’	9
2.2 RJ-Uitingen	10
2.3 Adviezen en commentaren	11
2.4 Bijeenkomsten 2022	11
2.5 Onderwerpen RJ-vergaderingen	11
2.6 RJ-Staf	12
2.7 Internationale activiteiten	12
2.8 Ander overleg	13
2.9 De RJ in 2023	14
3. Samenvatting financieel overzicht 2022 en begroting 2023	
3.1 Samenvatting financieel overzicht 2022 Stichting voor de Jaarverslaggeving	15
3.2 Begroting 2022 en 2023 Stichting voor de Jaarverslaggeving	17
4. Samenstelling bestuur van de Stichting voor de Jaarverslaggeving	18
5. Samenstelling Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ)	19
6. Samenstelling RJ-Staf	20
7. RJ-werkgroepen	20
8. Contactgegevens RJ	20
9. Jaarrekening	
Jaarrekening 2022 Stichting voor de Jaarverslaggeving	21
10. Overige gegevens	
Controleverklaring	32

Bijlage 1: RJ-Uitingen verwerkt RJ-bundel 2022 / RJk-bundel 2022 en overige RJ-Uitingen uitgebracht in verslagjaar 2022.

Bijlage 2: Aangepaste hoofdstukken in RJ-bundel 2022 en RJk-bundel 2022.

Bijlage 3: Samenstelling RJ-werkgroepen in 2022.

VOORWOORD VAN DE VOORZITTER VAN DE RAAD VOOR DE JAARVERSLAGGEVING

In 2022 heeft de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) naast de gebruikelijke werkzaamheden veel aandacht besteed aan de snelle en ingrijpende ontwikkelingen rond duurzaamheidsverslaggeving. Dit mede dankzij de grote inspanningen van de begin 2022 ingestelde en breed samengestelde RJ werkgroep duurzaamheidsverslaggeving. De RJ heeft in 2022, na afloop van de lockdowns vanwege de maatregelen als gevolg van de Covid-19 pandemie, weer fysieke vergaderingen gehouden. Tevens heeft de RJ de mogelijkheid benut voor een iets flexibelere manier van vergaderen. Er vinden nu hybride vergaderingen plaats waaraan men (stafleden, werkgroepleden of gasten) ook elektronisch kan deelnemen. Zeker voor personen die slechts een deel van de vergadering bijwonen, is dit een zeer praktische (en reistijdbesparende) mogelijkheid. Daarbij is wel gebleken dat de fysieke vergaderingen toch enorme voordeel met zich meebrengen. De RJ heeft in het voorjaar van 2022 ook een aparte vergadering kunnen houden om de strategie te bespreken. Het was bijzonder nuttig om dit, op een externe locatie en met behulp van een gespreksleider, te bespreken. Een aantal van de daarbij aan de orde gekomen ontwikkelingen, die ik deels hieronder zal noemen, hebben ook al geleid tot diverse acties die in 2022 zijn uitgevoerd of in gang gezet.

Uiteraard zijn alle reguliere werkzaamheden van de RJ in 2022 doorgedaan en is er weer een groot werkpakket afgehandeld. De diverse wijzigingen in de RJ-bundel jaareditie 2022, die in september 2022 is verschenen, zijn nader beschreven in de Ten Geleide bij de RJ-bundel 2022 en RJK-bundel 2022 en verwijs ik gemakshalve naar het overzicht in de bijlage 2.

De internationale ontwikkelingen inzake duurzaamheidsverslaggeving zijn in 2022 bijzonder snel gegaan. Dit internationaal via de oprichting en de voorstellen voor internationale standaarden van de ISSB (International Sustainability Standards Board), maar vooral in de Europese wetgeving via de EU-richtlijn duurzaamheidsverslaggeving (EU Corporate Sustainability Reporting Directive: EU CSRD) en de door EFRAG ontwikkelde ontwerp-ESRS (European Sustainability Reporting Standards). Vooral aan laatstgenoemde Europese ontwikkelingen en (concept) ESRS heeft de RJ het afgelopen jaar veel tijd besteed, waarbij kan worden verwacht dat dit de komende jaren niet minder zal worden. De ontwikkelingen op dit terrein gaan bijzonder snel en zullen voor de jaarverslaggeving van vele Nederlandse ondernemingen en alle daarbij betrokkenen de komende jaren een enorme impact hebben.

De RJ heeft op de consultaties en voorstellen/ontwerpen van de ISSB, maar vooral ook op alle voorstellen/advies van EFRAG voor EU-duurzaamheidsverslaggingsstandaarden gereageerd en commentaar geleverd. Dat was niet mogelijk geweest zonder de enorme inzet van de RJ-werkgroep duurzaamheidsverslaggeving. Langs deze weg spreek ik graag mijn waardering uit voor de toewijding en deskundigheid waarmee dat is gedaan. Zonder de andere werkgroep-leden tekort te doen wil ik op deze plek vooral ook de (co)voorzitters

van deze in RJ-werkgroep, Simon Braaksma en Olga Smirnova, bedanken voor hun grote inzet en betrokkenheid. Inmiddels is in december 2022 de definitieve en verstrekkende EU-richtlijn duurzaamheidsrapportages (EU CSRD) gepubliceerd. Deze nieuwe EU CSRD zal medio 2024 in de Nederlandse wetgeving moeten zijn geïmplementeerd. Daardoor zullen in Nederland alle grote ondernemingen (in de zin van het jaarrekeningenrecht), naast beursgenoteerde ondernemingen en bepaalde financiële instellingen, wettelijk verplicht worden om een duurzaamheidsrapport te maken en op te nemen in het bestuursverslag.

Door de RJ is gereageerd op alle geconsulteerde voorstellen (advies) van EFRAG voor de ESRS. Kort gezegd zijn in april 2022 de eerste ontwerp-ESRS gepubliceerd door EFRAG. De RJ-werkgroep heeft, mede in aparte sub-groepen, bijzonder veel werk verricht om deze zeer omvangrijke ontwerpen te bestuderen en het gedetailleerde commentaar van de RJ daarop voor te bereiden. In dat kader is door de RJ, in samenwerking met EFRAG, in juni 2022 ook een openbare bijeenkomst (outreach) gehouden in Amsterdam. Hieraan hebben ruim 300 Nederlandse betrokkenen en belanghebbenden fysiek dan wel online deelgenomen. Daarbij is tevens input verzameld voor de RJ reactie op deze ontwerp ESRS, zowel op basis van door EFRAG-betrokkenen en RJ-werkgroep-leden tijdens deze outreach gepresenteerde informatie als de reactie van deelnemers op deze ontwerp ESRS.

Zoals bekend is de RJ al sinds de oprichting van EFRAG (ruim twintig jaar geleden) nauw betrokken bij EFRAG. In dit kader participeert de RJ al sinds vele jaren in de EFRAG Financial Reporting (FR) pillar, waaraan RJ de een financiële bijdrage levert en (in de persoon van de RJ-voorzitter) zitting heeft in de EFRAG FR-board. Vanaf 2022 participeert de RJ op soortgelijke wijze in de EFRAG Sustainability Reporting (SR) pillar, waaraan de RJ een financiële bijdrage levert en (in de persoon van de co-voorzitter van de RJ werkgroep duurzaamheidsverslaggeving) zitting heeft in de EFRAG SR-board. Deze directe betrokkenheid bij de werkzaamheden en verantwoordelijkheid EFRAG SR-board is zeer belangrijk. Dit niet alleen in de vorm van directe invloed en bijdrage vanuit Nederlands perspectief op het EFRAG-proces, maar ook wegens de rechtstreekse band met en input vanuit de RJ (-werkgroep). Dit mede vanwege de beslissende rol van deze board in de EFRAG-voorstellen (advies) inzake ESRS. Naar aanleiding van de eerstgenoemde financiering door de RJ van EFRAG SR pillar, die uiteraard ten opzichte van voorgaande jaren hogere kosten voor de RJ met zich brengt, heeft de RJ in 2022 een subsidie voor een periode van drie jaar verkregen van het Ministerie van Financiën. In jaren 2022 tot en met 2024 ontvangt de RJ jaarlijks een subsidie van € 50.000, de RJ is het Ministerie zeer erkentelijk voor deze subsidie.

In de vergaderingen van het bestuur van de Stichting voor de Jaarverslaggeving (SJ) is, vooral naar aanleiding van de gevolgen van de EU CSRD, veel aandacht besteed aan de rol van de RJ bij EFRAG SR en totstandkoming ESRS alsmede financiering van deze RJ-werkzaamheden, onder meer door genoemde subsidie van het Ministerie van Financiën. De vergaderfrequentie van het SJ-bestuur is mede om die reden in 2022 te opzichte van

voorgaande jaren relatief hoog geweest.

Een andere ontwikkeling die ik wil noemen is de in 2022 gewijzigde samenstelling van de RJ. In de loop van 2022 zijn Qury van Vliet en Chantal van Bussel benoemd als RJ-lid. Ik ben bijzonder verheugd met de inbreng van hun specifieke expertise bij de RJ-vergaderingen. Overigens is met deze benoemingen ook de nagestreefde diversiteit voor een aanzienlijk deel gerealiseerd en het aantal vrouwelijke leden van de RJ toegenomen naar 3 van de in totaal 10 leden. Uiteraard wil ik langs deze weg de in 2022 afgetreden RJ-leden Steven Hijink en Jordy Bakker nogmaals hartelijk bedanken voor hun inzet voor de RJ de afgelopen jaren.

Tenslotte een korte blik op de te verwachten ontwikkelingen en werkzaamheden bij de RJ. Waarschijnlijk zullen deze werkzaamheden voor een groot deel ook betrekking hebben op duurzaamheidsverslaggeving. Dit niet alleen vanwege de te verwachten (nadere) consultaties-voorstellen van ISSB en EFRAG/Europese Commissie (ESRS), maar ook implementatie van de EU CSRD in Nederlandse wetgeving en uitvoeringsvraagstukken in de Nederlandse verslaggevingspraktijk. Hierdoor staat de RJ, net als vanzelfsprekend de Nederlandse rapporterende entiteiten en alle betrokkenen, de komende jaren voor een grote uitdaging. Denk alleen maar aan het feit dat vanaf boekjaar 2025 alle grote ondernemingen in Nederland een duurzaamheidsrapport, dat voldoet aan ESRS, zullen moeten opnemen in het bestuursverslag. Ik heb er alle vertrouwen in dat de RJ-organisatie aan deze uitdaging kan voldoen, al zal dit de nodige inspanningen van ons vergen. Ik prijs mij gelukkig dat de RJ beschikt over uiterst betrokken en deskundige RJ-leden, RJ-werkgroepleden, RJ-stafleden en RJ-secretariaat, die ik langs deze weg ook nog veel dank wil zeggen voor hun grote inzet in 2022.

Gerard van Santen

Voorzitter Raad voor de Jaarverslaggeving

1. VERSLAG VAN DE STICHTING VOOR DE JAARVERSLAGGEVING

Algemeen

De Stichting voor de Jaarverslaggeving (SJ) is in 1981 opgericht. Thans participeren in de Stichting de volgende organisaties:

- de Vereniging VNO-NCW;
- de Koninklijke Vereniging MKB-Nederland;
- de Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV);
- het Christelijk Nationaal Vakverbond (CNV);
- VBA beleggingsprofessionals (CFA Society VBA Netherlands);
- Eumedion;
- de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA).

De SJ heeft als doel de kwaliteit van de externe verslaggeving, in het bijzonder de jaarrekening, door rechtspersonen en andere organisaties binnen Nederland te bevorderen. Dit wordt gerealiseerd door het jaarlijks publiceren van de bundels ‘Richtlijnen voor de jaarverslaggeving’ en periodieke RJ-Uitingen, alsmede door het gevraagd en ongevraagd adviseren van de Nederlandse overheid en andere regelgevende instanties, zoals de International Accounting/Sustainability Standards Boards (IASB/ISSB) en de European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG) of de Europese Commissie. Aan deze doelstelling wordt invulling gegeven door het uitvoerend orgaan van de SJ, de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ), waarop het bestuur van de SJ toezicht uitoefent.

Bestuursvergaderingen

In 2022 is het bestuur van de SJ, in plaats van de reguliere tweemaal, viermaal in vergadering bijeen geweest. Dit mede vanwege de ontwikkelingen rondom duurzaamheidsverslaggeving. In deze vergaderingen kwamen onder andere de volgende onderwerpen aan de orde:

- de jaarrekening 2021 van de SJ en het jaarverslag 2021 van de SJ en de RJ;
- de begroting 2023 van de SJ en het werkplan 2022/2023 van de RJ;
- nationale en internationale ontwikkelingen, waaronder duurzaamheidsrapportage;
- RJ-werkzaamheden duurzaamheidsverslaggeving en subsidie Ministerie van Financiën.

Begroting 2023

In de bestuursvergaderingen van de SJ in 2022 is diverse malen gesproken over de RJ werkzaamheden inzake duurzaamheidsverslaggeving. Dit mede vanwege de nadere participatie in EFRAG en hogere financiële bijdrage. Dit naar aanleiding van het besluit om, naast de RJ-participatie bij de EFRAG werkzaamheden inzake financiële verslaggeving (FR), ook op soortgelijke wijze te participeren in de EFRAG werkzaamheden inzake sustainability reporting (SR). Vanwege de geschatte kosten van deze (toen: nieuwe) RJ-werkzaamheden inzake duurzaamheidsverslaggeving werd er een ten opzichte van eerdere jaren gewijzigde en hogere begroting 2022 vastgesteld. Inmiddels is in september 2022 op basis van de nadere inzichten in de werkelijke kosten (2022) en geschatte kosten voor de RJ-werkzaamheden duurzaamheidsverslaggeving een begroting 2023 vastgesteld (zie hierna: par. 3.2). Deze begroting 2023 is na vaststelling door de SJ ingediend, als exploitatiesubsidie-aanvraag, bij de SER en NBA en aldaar inmiddels goedgekeurd. Tevens is de bij het Ministerie van Financiën aangevraagde en inmiddels verkregen subsidie in deze begroting 2023 verwerkt.

Samenstelling RJ

De RJ opereerde vanaf haar oprichting in 1981 in een tripartiet model met delegaties representatief voor verschaffers, gebruikers en controleurs van financiële informatie. In 2015 heeft het SJ-bestuur dat model geëvalueerd en besloten de samenstelling en besluitvorming van de RJ aan te passen om de RJ daarmee slagvaardiger te laten opereren. Sindsdien kent RJ tien zetels: een RJ-voorzitter en negen leden. Alle leden en de voorzitter hebben stemrecht en besluiten worden met een gekwalificeerde meerderheid genomen wanneer consensus niet mogelijk zou blijken. In 2022 zijn er twee nieuwe leden benoemd, mevr. Q. van Vliet en mevr. C. van Bussel, ter vervanging van de afgetreden leden dhr. S. Hijink en dhr. J. Bakker. Benoeming van de leden van de RJ gebeurt door de SJ op voordracht van een benoemingscommissie bestaande uit vertegenwoordigers van in het SJ bestuur participerende organisaties aangevuld met de RJ-voorzitter. De benoemingscommissie beoordeelt de voorgedragen kandidaten op basis van de door het SJ-bestuur vastgestelde profielschets. De benoemingstermijn van de leden van de RJ is maximaal vier jaar, met een mogelijkheid tot herbenoeming voor een tweede termijn van vier jaar. Voor de volledigheid kan worden gemeld dat per 1 januari 2023 de heer J.J. van den Berg is benoemd als RJ-lid, omdat vanwege bereiken van de maximale benoemingstermijn (van acht jaar) de heer H. van den Meerendonk is afgetreden. Terwijl de heren H.P. van Arkel en M. Hartman zijn herbenoemd (voor een tweede termijn van vier jaar) per 1 januari 2023.

Gedurende het jaar 2022 was de samenstelling van de RJ als volgt:

- De heer drs. H.P. van Arkel RA
- De heer J. Bakker RA RB (tot en met juli 2022)
- Mevr. drs. C.J.H.M. van Bussel RA (sinds augustus 2022)
- De heer prof. dr. C. Camfferman RA
- De heer M. Hartman RA
- De heer prof. dr. mr. J.B.S. Hijink (tot en met april 2022)
- De heer drs. G.J. Jordaan RA
- De heer drs. H.F.H. van de Meerendonk RA
- De heer drs. J.A.R. Ousen RA RBA
- De heer drs. G.M. van Santen RA (voorzitter)
- Mevr. drs. C. L. Suurland RA
- Mevr. mr. Q.H. Van Vliet (sinds mei 2022)

Het bestuur benadrukt dat de Stichting en haar uitvoerend orgaan, de Raad voor de Jaarverslaggeving, hun taken slechts kunnen vervullen dankzij de financiële steun van de Sociaal Economische Raad (SER) en de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA), alsmede de driejarige subsidie van het Ministerie van Financiën inzake de RJ-deelname (en financiering) van de EFRAG sustainability reporting pillar. Daarnaast is er de grote personele steun van in de RJ deelnemende organisaties en diverse accountantskantoren, die capaciteit en expertise beschikbaar stellen ten behoeve van het werk van de RJ. Het bestuur spreekt zijn waardering en dank uit voor de inzet van de voorzitter en de leden van de RJ, de waarnemers, het secretariaat, de staf en de werkgroepen.

2. VERSLAG VAN DE RAAD VOOR DE JAARVERSLAGGEVING

2.1 BUNDELS ‘RICHTLIJNEN VOOR DE JAARVERSLAGGEVING’

Jaarlijks worden door de RJ bundels met ‘Richtlijnen voor de jaarverslaggeving’ uitgebracht, bestaande uit de RJ-bundel ‘voor middelgrote en grote rechtspersonen’ en de RJk-bundel ‘voor micro- en kleine rechtspersonen’. Deze RJ-bundels bevatten (ontwerp-) Richtlijnen die van toepassing zijn vanaf een bepaald verslagjaar. De RJ streeft ernaar zodanig inhoud te geven aan de (ontwerp-)Richtlijnen dat daarin een antwoord kan worden gevonden op de meeste zich in de praktijk voordoende vragen. Dit wordt gerealiseerd door voor de behandelde onderwerpen uit te gaan van de Nederlandse wettelijke bepalingen voor jaarrekening en bestuursverslag, zoals voornamelijk vervat in Titel 9 Boek 2 BW en in specifieke (sector)wetgeving. Daarbij wordt door de RJ tevens kritisch bekeken of door de IASB uitgebrachte en door de Europese Commissie goedgekeurde internationale verslaggevingsstandaarden (EU-IFRS) kunnen bijdragen aan de verdere ontwikkeling van de Nederlandse regelgeving inzake externe verslaggeving, voordat deze internationale verslaggevingsstandaarden eventueel in (ontwerp-)Richtlijnen worden verwerkt.

In 2022 is besloten dat significante wijzigingen in de Richtlijnen voortaan altijd eerst als ontwerp-Richtlijn, via een RJ-Uiting, worden gepubliceerd. Na publicatie van de RJ-Uiting kan er op de inhoud daarvan, waaronder de ontwerp-Richtlijnen, binnen een bepaalde termijn worden gereageerd. Na afloop van deze commentaarperiode worden ontvangen reacties en commentaar meegenomen in de definitieve besluitvorming. Uiteindelijk worden ontwerp-Richtlijnen besproken en (al dan niet) definitief gemaakt in een raadsvergadering, waarna de definitieve Richtlijn in de eerstvolgende jaareditie van de RJ-bundel wordt opgenomen. Met ingang van de RJ-bundel jaareditie 2022 is besloten geen ontwerp-Richtlijnen meer op te nemen in de RJ-bundels, maar ontwerpen altijd te publiceren door middel van een RJ-Uiting. Op deze manier wordt de doorlooptijd van wijzigingen in de Richtlijnen verkort en is er tevens meer duidelijkheid welke Richtlijnen van toepassing zijn voor enig verslagjaar. De definitieve Richtlijnen worden opgenomen in de jaareditie van de RJ-bundels die worden uitgegeven door Wolters Kluwer, zowel in gedrukte als in elektronische vorm. Tevens wordt door Wolters Kluwer een Engelse vertaling van de RJ-bundel gemaakt en uitgebracht. Deze Engelse vertaling is behulpzaam voor de verslaggevingspraktijk en opleidingen, uiteraard blijft de Nederlandse tekst van de RJ-bundel leidend.

Bundel 'Richtlijnen voor middelgrote en grote rechtspersonen' (RJ-Bundel)

De RJ heeft in september 2022 een nieuwe bundel Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor middelgrote en grote rechtspersonen gepubliceerd. Naast enkele aanpassingen als gevolg van ontvangen commentaren en wetwijzigingen zijn in deze editie de in de loop van 2021 en 2022 uitgebrachte RJ-Uitingen verwerkt (voor een overzicht van deze RJ-Uitingen wordt verwezen naar Bijlage 1). Voor een volledige overzicht van de inhoudelijke wijzigingen in de Richtlijnen wordt verwezen naar de (Ten Geleide in de) RJ-bundel jaareditie 2022 (en het overzicht in Bijlage 2). Benadrukt wordt dat enkele RJ-Uitingen niet zijn verwerkt in RJ-bundel die in september 2022 is gepubliceerd, omdat deze geen invloed hebben (gehad) op de inhoud van de RJ-bundel, maar bijvoorbeeld nadere uitleg bevatten. Dit betreffen:

RJ-Uiting 2021-13: EU-Taxonomieverordening: vanaf verslagjaar 2021 aanvullende verplichte vermeldingen in de niet-financiële verklaring in het bestuursverslag van grote organisaties van openbaar belang

RJ-Uiting 2022-4: Impact van de oorlog in Oekraïne en daaruit voortkomende sancties op de jaarverslaggeving 2021

RJ-Uiting 2022-10: Publicatie ontwerp-Richtlijnen middels RJ-Uitingen

Bundel 'Richtlijnen voor micro- en kleine rechtspersonen' (Rjk-Bundel)

De RJ heeft medio september 2022 ook een nieuwe jaareditie van de bundel voor micro- en kleine rechtspersonen gepubliceerd. In deze Rjk-bundel jaareditie 2022 zijn de in de loop van 2021 en 2022 uitgebrachte RJ-Uitingen verwerkt (voor een overzicht van deze RJ-Uitingen wordt verwezen naar Bijlage 1). Voor een overzicht van de inhoudelijke wijzigingen in de Richtlijnen wordt verwezen naar de (Ten Geleide in de) Rjk-bundel jaareditie 2022 (en het overzicht in Bijlage 2).

2.2 RJ-UITINGEN

De RJ-Uitingen zijn bedoeld voor (voorstellen) inzake nieuwe Richtlijnen of wijzigingen in bestaande Richtlijnen (ontwerp-Richtlijnen) dan wel voor mogelijke verduidelijking of interpretatie daarvan. Hiermee speelt de RJ tussentijds in op actuele ontwikkelingen in verslaggeving en in het maatschappelijk verkeer. RJ-Uitingen worden op de website van de RJ gepubliceerd en verwerkt in de jaarlijkse editie van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving. In 2022 zijn 13 (2021: 14) RJ-Uitingen gepubliceerd. Hieruit blijkt dat het aantal en frequentie van de RJ-Uitingen hoog is, hiermee wordt voortvarend en adequaat ingespeeld op ontwikkelingen in verslaggeving en/of wetgeving.

2.3 ADVIEZEN EN COMMENTAREN

De RJ heeft in 2022 gewerkt aan diverse adviezen en reacties.

In 2022 zijn door de RJ aan EFRAG commentaarbrieven toegezonden over:

- de IASB Exposure Draft ‘Subsidiaries without Public Accountability - Disclosures’
- het concept endorsement-advies van EFRAG inzake ‘comparative information in IFRS 17 en IFRS 9’.
- de IASB Exposure Draft ‘Supplier Finance Arrangements’
- de IASB Exposure Draft ‘Non-current liabilities with covenants’
- brief met zorgen over en suggesties ter verbetering voor door EFRAG ontwikkelde draft ESRS (concept EU standaarden voor duurzaamheidsverslaggeving)
- commentaarbrief op de EFRAG Exposure Drafts inzake draft-ESRS
- het EFRAG Discussion Paper ‘Better information on intangibles’.

Tevens zijn in 2022 aan de IASB commentaarbrieven toegezonden over:

- de Exposure Draft ‘Subsidiaries without Public Accountability – Disclosures’
- de Exposure Draft ‘Supplier Finance Arrangements’
- de Exposure Draft ‘Non-current liabilities with covenants’

Tevens is in 2022 aan de ISSB een commentaarbrief toegezonden over:

- Exposure Draft IFRS S1 ‘General Requirements for Disclosure of Sustainability-related Financial Information’ en Exposure Draft IFRS S2 ‘Climate-related Disclosures’.

Alle bovengenoemde (commentaar)brieven zijn ook gepubliceerd op de RJ-website..

2.4 BIJEENKOMSTEN 2022

Op 15 juni 2022 vond er, vanwege de lockdowns door de Covid-19 maatregelen voor het eerst sinds februari 2020 (ook in 2021 zijn er geen bijeenkomsten gehouden), weer een bijeenkomst/outreach plaats. Deze werd georganiseerd door de RJ, in samenwerking met EFRAG, en stond in het kader van de EFRAG-voorstellen voor de EU standaarden duurzaamheidsverslaggeving (draft-ESRS). Deze bijeenkomst/outreach is gehouden in het hotel Van der Valk Amsterdam Zuid, daarbij waren ruim 80 gasten fysiek aanwezig, terwijl meer dan 200 geïnteresseerden de digitale livestream volgden. Daarnaast zijn er, in samenwerking met de SER, een tweetal webinars georganiseerd naar aanleiding van deze EFRAG-voorstellen voor EU duurzaamheidsverslaggevingsstandaarden (draft-ESRS).

2.5 ONDERWERPEN RJ-VERGADERINGEN

In 2022 heeft de RJ dertien keer vergaderd, twee keer meer dan gebruikelijk. In juni en juli 2022 werden twee extra (digitale) vergaderingen belegd in het kader van duurzaamheidsverslaggeving; deze beide vergaderingen stonden in het teken van de RJ-

commentaarbrieven aan EFRAG en de ISSB, inzake door hun uitgebrachte voorstellen voor duurzaamheidsverslaggevingsstandaarden. Verder zijn er in de vergaderingen concepten voor de in paragraaf 2.3 genoemde adviezen en commentaren besproken. Daarnaast zijn de op de RJ- en de RJk-bundel binnengekomen commentaren aan de orde geweest, alsmede diverse andere onderwerpen die betrekking hebben op de RJ bundel en RJk-bundel. Voor een kort overzicht van de aangepaste hoofdstukken in de RJ-bundel en RJk-bundel wordt verwezen naar de Ten Geleide in deze bundels. Belangrijke onderwerpen waren onder meer:

- Wijzigingen in hoofdstuk 212 ‘Materiële vaste activa’ op het gebied van verslaggeving inzake groot onderhoud;
- Wijzigingen in hoofdstuk 655 ‘Zorgaanbieders’, waaronder titelwijziging en nieuw hoofdstuk C3 in RJk-bundel;
- Ontwikkelingen duurzaamheidsverslaggeving / sustainability reporting (en EU CSRD).
- Ontwikkelingen bij EFRAG en IASB/ISSB;
- De (mogelijke) wijzigingen in Europese en Nederlandse wetgeving;
- Ontwikkelingen rond Nederlandse Taxonomie (NT) en het Europese Single Electronic Filing (ESEF) systeem.

De RJ heeft in verschillende vergaderingen/bijeenkomsten leden van RJ-werkgroepen ontvangen.

2.6 RJ-STAF

De RJ-Staf (vaktechnische Staf) heeft voor de RJ (ontwerp-)Richtlijnen voorbereid en commentaren opgesteld op voorstellen van de IASB en EFRAG. De RJ-staf bestaat momenteel uit zeven leden waaronder een voorzitter. De RJ-staf heeft in 2022 tien keer vergaderd. De RJ spreekt zijn grote waardering uit voor het werk van de RJ-Staf, die wordt ondersteund door de vaktechnische secretaris van de RJ en overige medewerkers van het RJ-secretariaat.

2.7 INTERNATIONALE ACTIVITEITEN

Het in 2001 opgerichte EFRAG (oorspronkelijke naam: European Financial Reporting Advisory Group) is een privaatrechtelijke organisatie met als oorspronkelijke doel het Europese belang bij de totstandkoming van internationale standaarden voor financiële verslaggeving door de IASB te behartigen, en de Europese visie daarover uit te dragen. EFRAG adviseert de Europese Commissie over goedkeuring van internationale verslaggevingsstandaarden voor gebruik binnen de Europese Unie (EU-IFRS). Sinds enkele jaren zijn aanbevelingen uit het zogenoemde Maystadt-rapport door EFRAG geïmplementeerd, onder meer via een gewijzigde governance en aangepaste (ruimere) bevoegdheden van de EFRAG Board. Ook de meer recente aanpassingen van de governance van EFRAG vanwege de betrokkenheid bij de ontwikkeling van Europese standaarden voor duurzaamheidsverslaggeving (ESRS), zijn voor het SJ-bestuur aanleiding geweest om intensiever betrokken te willen zijn bij de besluitvorming en activiteiten van EFRAG, mede gezien het Nederlandse belang daarbij. Als gevolg daarvan draagt de SJ sinds 2014 bij aan de financiering van EFRAG en is deze bijdrage sinds 2022 substantieel verhoogd als gevolg van de ontwikkelingen rondom duurzaamheidsverslaggeving. De RJ neemt ook deel aan de

besluitvorming in de General Assembly (GA) van EFRAG, de vertegenwoordiger namens de SJ in deze EFRAG GA is mevr. Mr.dr. E.V.A. Eijkelenboom. Tevens heeft voormalig RJ-voorzitter prof. dr. P. Sampers RA zitting genomen in de EFRAG Administrative Board. In de EFRAG Financial Reporting Board heeft de RJ-voorzitter drs. G.M van Santen RA zitting. In de EFRAG Sustainability Reporting Board heeft de co-voorzitter van de RJ-werkgroep duurzaamheidsverslaggeving S. Braaksma zitting.

EFRAG kent tevens een Consultative Forum of Standard Setters (CFSS), waarin input van Europese nationale standard setters op het gebied van financiële verslaggeving wordt verzameld en waar van gedachten wordt gewisseld over ontwikkelingen op dit gebied. Sinds de instelling door de IASB van het Accounting Standards Advisory Forum (ASAF), worden deze CFSS bijeenkomsten ook gebruikt ter voorbereiding van de EFRAG-input in de ASAF vergaderingen. Er zijn in 2022 een viertal CFSS bijeenkomsten geweest, waarin is geparticipeerd door de RJ-voorzitter en/of de voorzitter van de RJ-staf.

De IASB houdt voor overleg met nationale standard setters jaarlijks een World Standard Setters bijeenkomst. Deze jaarlijkse vergadering wordt bijgewoond door de RJ-voorzitter. Evenals de (half)jaarlijkse bijeenkomsten van het International Forum of Accounting Standard Setters (IFASS).

Er nemen vele Nederlandse en RJ-betrokkenen deel aan activiteiten en werkzaamheden van EFRAG en/of hebben zitting in EFRAG-gremia. De heer J.F. Jullens en mevr. S. Koppes zijn lid van de EFRAG Technical Experts Group (Financial Reporting). Anderen zijn nauw betrokken bij de EFRAG ontwikkelingen inzake Sustainability Reporting, mevr. A. van Selm (SER) is lid van de EFRAG Technical Experts Group (Sustainability Reporting) en er zijn drie Nederlanders benoemd tot lid van de EFRAG Sustainability Reporting Board.

2.8 ANDER OVERLEG

2.8.1 Autoriteit Financiële Markten (AFM)

De AFM participeert als waarnemer in de RJ vergaderingen. Daarnaast is er minimaal één keer per jaar een overleg met de AFM aangaande aspecten van jaarverslaggeving of wetgeving die zowel de aandacht van de RJ als de AFM hebben, waarbij in 2022 vanzelfsprekend vooral ook de snelle ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheidsverslaggeving een belangrijk aandachtspunt waren.

2.8.2 Overlegplatform Publieke Verantwoording

Namens de RJ participeert drs. C.L. Suurland RA in het Overlegplatform Publieke Verantwoording (OPV), een (overheid)overlegplatform voor verslaggevingsvraagstukken.

2.8.3 Overleg met SER

In 2022 heeft intensief overleg plaatsgevonden met de Sociaal-Economische Raad (SER). In dit overleg, dat enerzijds gerelateerd is aan de financiële bijdrage van SER aan de RJ zijn de werkzaamheden van de RJ, de jaarrekening 2021 en begroting 2022 en 2023 aan de orde gekomen. Daarnaast is veel overleg gevoerd over de internationale ontwikkelingen inzake duurzaamheidsverslaggeving, waaronder over de gezamenlijk met SER ontwikkelde en verzorgde webinars over dit onderwerp.

2.8.4 Overleg met Wolters Kluwer

In 2022 heeft enige malen overleg plaatsgehad met de uitgever van de RJ-bundel en RJK-bundel, Wolters Kluwer. In dit overleg is naast de reguliere besprekingen over de jaarlijkse uitgave van deze RJ-bundels, tevens gesproken over mogelijke verbetering van de (elektronische) toegankelijkheid en/of digitalisering van (bijlagen bij) de RJ-bundel

2.9 DE RJ IN 2023

De agenda van de RJ bevat in 2023, naast aandacht voor (onderhoud van) de Richtlijnen en ontwikkelingen in IFRS, ook nadrukkelijk het volgen van de ontwikkelingen en voorstellen voor standaarden duurzaamheidsverslaggeving. De RJ zal in 2023 reageren op de EFRAG-voorstellen voor EU standaarden duurzaamheidsverslaggeving en de ISSB-voorstellen voor internationale standaarden. Tevens zal de RJ reageren op relevante consultaties of voorstellen van de Europese Commissie.

Mede naar aanleiding van het door de IASB enige jaren geleden gewijzigde ‘Conceptual Framework’ zullen de besprekingen in de RJ inzake het huidige hoofdstuk 930 ‘Stramien voor de opstelling en vormgeving van jaarrekeningen’ worden voortgezet. Daarnaast zal de komende wettelijk verplichte duurzaamheidsverslaggeving aanleiding geven tot een heroverweging van het huidige hoofdstuk 920 ‘Handreiking voor maatschappelijke verslaggeving’. De RJ zal de besprekingen voortzetten over de verslaggevingsvoorschriften inzake continuïteit (continuïteitsveronderstelling). Tevens zal de RJ de in december 2022 geactualiseerde Nederlandse Corporate Governance Code bespreken en de (voorstellen voor) Nederlandse wetgeving volgen. De RJ is verder voornemens om in 2023, samen met de SER, opnieuw een aantal webinars te verzorgen inzake duurzaamheidsverslaggeving.

De RJ is zijdelings betrokken bij Standard Business Reporting en de zogeheten Nederlandse Taxonomie (NT) welke, althans voor micro-, kleine- en middelgrote rechtspersonen, is voorgeschreven bij elektronische deponering van de jaarrekening bij het Handelsregister. Sinds enkele jaren verricht, vanwege een daartoe strekkend verzoek van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK), een werkgroep van de RJ werkzaamheden inzake de inhoud en kwaliteit van de NT. De in opdracht van EZK door deze RJ-werkgroep uit te voeren werkzaamheden zijn vastgelegd in een convenant tussen EZK en RJ, waarin ook afspraken zijn gemaakt over de activiteiten en financiering van de RJ-werkgroep NT. Er wordt jaarlijks aan EZK gerapporteerd over de bevindingen voortkomend uit deze werkzaamheden.

De afgelopen jaren is door de RJ geïnvesteerd in de verbetering van de communicatie over haar activiteiten en modernisering van de RJ website. Tevens is gestart met een RJ-nieuwsbrief. Er zal in 2023 verder gekeken worden naar de communicatiestrategie van de RJ en mogelijke intensivering van contacten met diverse belanghebbenden, waarmee ook beoogd wordt de bekendheid met en draagvlak voor het werk van de RJ te vergroten. De wijze en frequentie van communicatie van de RJ met belanghebbenden zal nader besproken worden.

3. SAMENVATTING FINANCIËEL OVERZICHT 2022 EN BEGROTING 2023

3.1 SAMENVATTING FINANCIËEL OVERZICHT 2022 STICHTING VOOR DE JAARVERSLAGGEVING

Staat van baten en lasten

	2022 Werkelijk EUR	2022 Begroot EUR	2021 Werkelijk EUR
Baten			
Exploitatiesubsidies (SER/NBA)	319.974	625.000	237.491
Subsidie EFRAG (Ministerie van Financiën)	50.000		
Subsidie SBR / NT	36.000	100.000	55.900
Auteursrechtvergoedingen	447.812	330.000	411.540
Financiële baten		-	729
Totaal baten	853.786	1.055.000	705.660
Lasten			
Secretariaat	317.544	325.000	283.056
Projecten jaarverslaggeving / RJ staf	115.000	115.000	96.063
Participatie in internationale projecten	141.552	205.000	65.108
Kosten SBR / NT project	36.000	100.000	55.900
Presentiegelden	176.152	265.000	177.183
Overige lasten	66.429	45.000	28.289
Financiële lasten	1.109	-	61
Totaal lasten	853.786	1.055.000	705.660
Resultaat	-	-	-

Toelichting bij financieel overzicht

Algemeen – ontwikkelingen gedurende het boekjaar

Voor de jaarrekening 2022 wordt verwezen naar de pagina's 21 tot en met 31.

Financieel wordt 2022 gekenmerkt door het eerste jaar waarin significante kosten zijn gemaakt ten aanzien van de ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheidsverslaggeving. Ten tijde van het opstellen van de begroting voor 2022 was er nog grote onzekerheid over wat de omvang van deze kosten zouden worden en hoe deze kosten gedekt zouden gaan worden. Op totaalniveau zijn de kosten over 2022 (exclusief het NT-project) ca € 168.000 hoger dan 2021, maar aanzienlijk lager (ca € 137.000) uitgevallen dan de begroting voor 2022. Deze extra kosten ten opzichte van 2021 zijn gedekt vanuit een hogere auteursrechtvergoedingen, de projectsubsidie van het Ministerie van Financiën en hogere exploitatiesubsidies van SER en NBA.

Exploitatiesubsidies

Het exploitatiesaldo (zijnde het verschil tussen de baten en de lasten, exclusief de exploitatiesubsidie zelf) wordt voor ⁷/₁₁-deel gesubsidieerd door de SER en voor ⁴/₁₁-deel door de NBA. Als gevolg van met name de hogere auteursrechtvergoedingen en lagere kosten dan begroot in 2022, is de exploitatiesubsidie aanzienlijk lager dan begroot aangezien de exploitatiesubsidie zodanig wordt vastgesteld dat het uiteindelijke exploitatiesaldo nihil bedraagt. Zoals hiervoor aangegeven is de exploitatiesubsidie wel

beduidende hoger dan over 2021. In 2022 is een projectsubsidie van € 50.000 van het Ministerie van Financiën ontvangen inzake duurzaamheidsverslaggeving. Deze jaarlijkse subsidie is toegezegd voor drie jaar (t/m 2024).

Begroting en werkelijke baten en lasten 2022

De gerealiseerde werkelijke kosten in 2022 waren lager dan begroot. Dit vanwege lagere presentiegelden, onder meer omdat de meeste leden van de RJ-werkgroep duurzaamheidsverslaggeving geen beroep doen op presentiegelden, en lagere kosten participatie in internationale projecten (kosten overleg bij EFRAG en IASB/IFASS). Gedurende 2022 is er meer duidelijkheid gekomen over de benodigde financiële bijdrage voor EFRAG (zowel FR als SR).

De opbrengst van de auteursrechtvergoeding was in 2022 hoger dan begroot. De behaalde baten (omzet) uit auteursrechtvergoedingen zijn opnieuw hoger dan eerdere prognoses; hoofdzakelijk veroorzaakt doordat stijging van elektronische abonnementen groter is dan de afname van “papieren” abonnementen.

De kosten voor het door EZK gesubsidieerde NT-project zijn budgetneutraal.

In 2022 hebben de raadsvergaderingen en overige vergaderingen/bijeenkomsten weer grotendeels fysiek kunnen plaatsvinden na opheffing van de Covid-19 maatregelen. Daardoor zijn er ten opzichte van vorig jaar aanzienlijk meer vergaderkosten en overige kantoorkosten gemaakt.

Financiële positie

Er is sprake van een constant eigen vermogen van ca. € 38.000. Doordat er jaarlijks voorschotten worden ontvangen van de uitgever (voorafgaand aan eindafrekening) voor auteursrechtvergoedingen en van de exploitatiesubsidies is er geen nadere financieringsbehoefte.

Verwachtingen voor 2023

In de begroting 2023 (zie pagina 17) is rekening gehouden met geschatte kosten als gevolg van de RJ betrokkenheid en werkzaamheden bij de ontwikkeling van standaarden voor duurzaamheidsverslaggeving. Dit betreft kosten participatie in EFRAG-SR (Sustainability Reporting), waarvoor vanaf 2022 (voor drie jaar) een projectsubsidie wordt ontvangen van het Ministerie van Financiën, kosten van de activiteiten RJ-werkgroep duurzaamheidsverslaggeving en overige te verwachten werkzaamheden.

Risico's

Het mogelijke financiële risico alsmede grootste onzekerheid van de RJ in 2023 is gelegen in een substantieel lagere jaarlijkse opbrengst auteursrechtvergoedingen, waardoor een hogere exploitatiesubsidie gevraagd moet worden van de organisaties die een financiële bijdrage leveren aan het werk van de RJ.

Een mogelijk financieel risico en onzekerheid zijn de activiteiten in 2023 van de RJ inzake duurzaamheidsverslaggeving, gezien de onzekerheid hoeveel tijd en middelen dit voor de RJ zal kosten. Dit risico is voor 2023 echter aanzienlijk minder dan voor 2022, omdat er in tegenstelling tot 2022 inmiddels zekerheid is over de bijdragen aan EFRAG voor 2023, alsmede over de te ontvangen projectsubsidie van het Ministerie van Financiën.

Het bestuur probeert deze financiële risico's te mitigeren, door de ontwikkeling in de auteursrechtvergoeding te monitoren in nauw overleg met de uitgever. Daarnaast worden de overige financiële ontwikkelingen tijdig besproken met de SER en de NBA inzake hun exploitatiesubsidie, en eventueel beoordeeld welke bijstuuringsmaatregelen nodig zijn inzake de kostenbeheersing.

De voornaamste bedrijfsrisico's liggen met name op het terrein van 1) de reputatie van de Raad voor de Jaarverslaggeving 2) de kennis en know-how van de RJ-staf en het RJ-secretariaat die de werkzaamheden van de Raad ondersteunen en 3) de kwaliteit van de werkzaamheden van Wolters-Kluwer als uitgever van de RJ-bundels.

Het bestuur probeert deze bedrijfsrisico's vooral te mitigeren door waarborgen te creëren voor goede communicatie over werkzaamheden van de RJ, een hoogwaardige en professionele organisatie en intensieve samenwerking met de uitgever waarin aandacht is voor de behoeften van de afnemers.

3.2 BEGROTING 2022 EN 2023 STICHTING VOOR DE JAARVERSLAGGEVING

In € 1.000

	Begroting 2022	Werkelijk 2022	Begroting 2023
Baten			
Exploitatiesubsidies	625	320	490
Projectsubsidie	-	50	50
Subsidie SBR / NT	100	36	pm
Auteursrechtvergoedingen	330	448	370
Financiële baten	-	-	-
	<u>1.055</u>	<u>854</u>	<u>910</u>
Lasten			
Secretariaat	325	318	325
Projecten jaarverslaggeving / RJ staf	115	115	115
Participatie internationale projecten	205	142	160
Kosten SBR / NT project	100	36	pm
Presentiegelden	265	176	245
Overige lasten	45	66	65
	<u>1.055</u>	<u>854</u>	<u>910</u>
Saldo van baten en lasten	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

Begroting 2023 en meerjarenoverzicht

De begroting 2023 is opgesteld en rekening houdend met de 'traditionele' RJ-werkzaamheden en 'nieuwe' RJ-werkzaamheden inzake duurzaamheidsverslaggeving. In de begroting 2022 zijn de geschatte kosten RJ-werkzaamheden duurzaamheidsverslaggeving, waaronder geschatte kosten participatie in EFRAG-SR, werkzaamheden van de RJ-werkgroep duurzaamheidsverslaggeving en overige RJ-werkzaamheden of kosten, opgenomen en begroot. In de loop van 2022 is gebleken dat

de werkelijke kosten daarvan lager uitvielen dan begin 2022 werd begroot. Bovendien is voor deze kosten een projectsubsidie ontvangen van het Ministerie van Financiën en waren de daadwerkelijke opbrengsten auteursrechtvergoedingen in 2021 (en schatting daarvan voor 2022) aanzienlijk hoger dan begroot, waarmee in de begroting 2023 rekening is gehouden. In de begroting 2023 zijn vanwege het budgetneutrale karakter van het door EZK gesubsidieerde NT-project als pm opgenomen.

De begroting 2023 is de basis geweest voor de jaarlijkse aanvraag voor de exploitatiesubsidie aan SER en NBA. Het SJ-bestuur heeft het volste vertrouwen dat over verslagjaar 2023 de bijdragen van NBA en SER aan de exploitatiesubsidie toereikend zullen zijn.

4. SAMENSTELLING BESTUUR VAN DE STICHTING VOOR DE JAARVERSLAGGEVING

Het bestuur van de SJ was op 31 december 2022 als volgt samengesteld:

mr. I. Thijssen (VNO-NCW)	-	voorzitter
mr. dr. E.V.A. Eijkelenboom (VNO-NCW)	-	plv. bestuurslid
J. Vonhof (MKB Nederland)	-	bestuurslid
drs. R. Wolthuis (MKB Nederland)	-	plv. bestuurslid
drs. K. Douma (NBA)	-	secretaris/penningmeester
drs. B.J.G. Wammes (NBA)	-	plv. secretaris/penningmeester
mr. H. van Steenberg (FNV)	-	bestuurslid
drs. L.A.D. Schaap RA RC (CNV)	-	bestuurslid
drs. H. Sevdican RBA (CFA/VBA)	-	bestuurslid
drs. P.A.M. Bos (Eumedion)	-	bestuurslid

5. SAMENSTELLING RAAD VOOR DE JAARVERSLAGGEVING

De samenstelling van de RJ in 2022 was als volgt:

Voorzitter

drs. G.M. van Santen RA

Leden

benoemd op voordracht van organisaties, representatief voor *verschaffers* van informatie:

drs. H.P. van Arkel RA	VNO-NCW/MKB-Nederland
prof. mr. dr. J.B.S. Hijink	VNO-NCW/MKB-Nederland(t/m april 2022)
mr. Q.C. van Vliet	VNO-NCW/MKB-Nederland(vanaf mei 2022)
drs. H.F.H. van de Meerendonk RA	VNO-NCW/MKB-Nederland

benoemd op voordracht van organisaties, representatief voor *gebruikers* van informatie:

prof. dr. C. Camfferman RA	FNV/CNV
drs. G.J. Jordaan RA	FNV/CNV
drs. J.A.R. Ousen RA RBA	CFA Society VBA Nederland

benoemd op voordracht van organisaties, representatief voor *controleurs* van informatie:

J. Bakker RA RB	NBA(t/m juli 2022)
Mevr. drs. C. van Bussel RA	NBA(vanaf augustus 2022)
M. Hartman RA	NBA
drs. C.L. Suurland RA	NBA

Secretariaat

mr. dr. C.J.A. van Geffen	vaktechnisch secretaris
M. Eggenkamp-Klingers	algemeen secretaris
B. Franzen	stafmedewerker

Notulist

S. Schoenmakers

Waarnemers

mr. dr. E.V.A. Eijkelenboom	VNO-NCW
mr. drs. N. Hagemans	Ministerie van Justitie en Veiligheid
drs. O.G.M. Nijenhuis	Ministerie van Financiën
drs. J.M. Wouterson RA	Autoriteit Financiële Markten (AFM)
drs. D. Manschot RA	NBA
drs. H.T. Haanappel	CFA Society VBA Nederland

6. SAMENSTELLING RJ-STAF

De vaktechnische Staf (RJ-Staf) heeft als belangrijkste taak het voorbereiden van voorstellen voor (ontwerp-) Richtlijnen voor de jaarverslaggeving en het voorbereiden van commentaren op ‘Exposure Drafts’ of ‘Discussion Papers’ van de International Accounting Standards Board (IASB) en de European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG).

De RJ-Staf bestond in 2022 uit de volgende personen:

T. van den Vlekkert-Zevenbergen RA Msc (voorzitter)	KPMG
Y. Heemeier-Xiong RA Msc	PwC
dr. B. Kamp RA	BDO
J.W. Roelse RA	Deloitte
drs. I. van Sloun RA	Mazars
J. Stam RA	Baker Tilly
D.C.A. Stolker RA MSc	EY

ondersteuning door RJ-secretariaat:

mr. dr. C.J.A. van Geffen	vaktechnisch secretaris
B. Franzen	stafmedewerker

7. RJ-WERKGROEPEN

De onderwerpen die in de plenaire raadsvergaderingen worden behandeld, vooral wanneer dit specifieke sectoren betreft, zijn voor een deel voorbereid door RJ-werkgroepen. Deze werkgroepen zijn veelal samengesteld uit leden van de RJ en andere (sector-)deskundigen, afkomstig uit de kringen van verschafters, gebruikers en controleurs van financiële informatie, maar ook van betrokken (overheids- of toezichhoudende) instanties. De samenstelling van deze RJ-werkgroepen in 2022 is opgenomen in Bijlage 3.

8. CONTACTGEGEVENS RJ

Raad voor de Jaarverslaggeving
Mercuriusplein 3
2132 HA Hoofddorp

tel. 088 - 4960391
e-mail secretariaat@rjnet.nl
website www.rjnet.nl

9. JAARREKENING 2022

BALANS PER 31 DECEMBER

	<i>2022</i>	<i>2021</i>		<i>2022</i>	<i>2021</i>
	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>		<i>EUR</i>	<i>EUR</i>
ACTIVA			PASSIVA		
Vorderingen (1)	255.372	205.555	Eigen vermogen (3)	37.693	37.693
Liquide middelen (2)	263.097	314.102	Kortlopende schulden (4)	480.776	481.964
	<hr/>	<hr/>		<hr/>	<hr/>
	518.469	519.657		518.469	519.657
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>		<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	<i>2022</i> <i>Werkelijk</i>	<i>2022</i> <i>Begroting</i>	<i>2021</i> <i>Werkelijk</i>
	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>
Baten			
Exploitatiesubsidies SER/NBA (5)	319.974	625.000	237.491
Subsidie EFRAG (5)	50.000	-	-
Subsidie SBR / NT (6)	36.000	100.000	55.900
Auteursrechtvergoedingen (7)	447.812	330.000	411.540
Financiële baten (8)	-	-	729
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal baten	853.786	1.055.000	705.660
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Lasten			
Secretariaat (9)	317.544	325.000	283.056
Projecten jaarverslaggeving / RJ staf (10)	115.000	115.000	96.063
Participatie in internationale projecten (11)	141.552	205.000	65.108
Kosten SBR / NT project (12)	36.000	100.000	55.900
Presentiegelden (13)	176.152	265.000	177.183
Overige lasten (14)	66.429	45.000	28.289
Financiële lasten (15)	1.109	-	61
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal lasten	853.786	1.055.000	705.660
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Saldo van baten en lasten	-	-	-
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

TOELICHTING

Activiteiten

De Stichting voor de Jaarverslaggeving (SJ) heeft als doel de kwaliteit en bruikbaarheid van de externe verslaggeving, in het bijzonder van de jaarrekening, binnen Nederland door rechtspersonen en andere juridische entiteiten te bevorderen. Dit wordt gedaan door het publiceren van ‘Richtlijnen voor de jaarverslaggeving’, RJ-Uitingen en door het gevraagd en ongevraagd adviseren van overheid en andere regelgevende instanties, zoals de International Accounting Standard Board (IASB) en de European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG). Aan deze doelstelling wordt invulling gegeven door het uitvoerend orgaan van de SJ, de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ), waarop het bestuur van de SJ toezicht uitoefent. De vestigingsplaats van de SJ is Amsterdam, het KvK-nummer is 41201887.

De jaarrekening is opgemaakt en vastgesteld door het bestuur op 2 augustus 2023.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen van Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven (aangepast 2021) van de Raad voor de Jaarverslaggeving, uitgaande van de continuïteitsveronderstelling (zie ook noot 16).

Aangezien de exploitatiesubsidie van de subsidieverstrekkingen zodanig wordt vastgesteld dat het uiteindelijke exploitatiesaldo nihil bedraagt is de staat van baten en lasten als zodanig opgesteld en is er geen resultaat(bestemming).

Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden activa en passiva bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde en vervolgens op geamortiseerde kostprijs onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Op grond van bepalingen in Richtlijn 290 Financiële instrumenten dienen zowel de langlopende als kortlopende vorderingen en schulden tegen geamortiseerde gewaardeerd te worden, in plaats van nominale waarde. De geamortiseerde kostprijs benadert de nominale waarde.

De (in 2022) aangepaste Richtlijn 270, inzake opbrengstverantwoording, heeft geen impact op de verwerking van opbrengsten (auteursrechten) op basis van de uitgeefovereenkomst met Wolters Kluwer. Conform deze overeenkomst worden de (door de RJ ontwikkelde) Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving jaarlijks uitgegeven door Wolters Kluwer.

Voor een nadere beschrijving verwijzen we naar de overige toelichtingen.

ACTIVA

(1) Vorderingen

<i>Balans per 31 december</i>	2022	2021
	EUR	EUR
Auteursrechtvergoedingen (Wolters Kluwer)	242.661	205.555
BTW	-	-
Te vorderen op de SER (zie noot 4)	12.711	-
	255.372	205.555

Alle vorderingen hebben een looptijd van minder dan één jaar.

(2) Liquide middelen

<i>Balans per 31 december</i>	2022	2021
	EUR	EUR
ABN-AMRO rekening-courant	263.097	214.102
ABN-AMRO spaarrekening	-	100.000
	263.097	314.102

PASSIVA

(3) Eigen vermogen

De specificatie van het eigen vermogen luidt als volgt:

<i>Balans per 31 december</i>	2022	2021
	EUR	EUR
Algemene reserve	37.693	37.693
	<hr/>	<hr/>
	37.693	37.693
	<hr/>	<hr/>

Het eigen vermogen bestaat vanaf 2008 uit een algemene reserve. Er zijn sindsdien, ook in 2022, geen mutaties (toename of afname) in het eigen vermogen geweest. De algemene reserve kan vrij worden aangewend ten behoeve van de doelstelling van de Stichting.

(4) Kortlopende schulden

De specificatie van de kortlopende schulden luidt als volgt:

<i>Balans per 31 december</i>	2022	2021
	EUR	EUR
Verschuldigd aan de SER	-	33.202
Verschuldigd aan de NBA	61.560	55.749
Verschuldigd aan EZK inzake NT project	121.900	50.700
Crediteuren (presentiegelden)	30.450	99.755
Crediteuren overig	23.069	53
Projectkosten (RJ staf)	118.266	142.016
Projectkosten NT	37.191	36.863
Vakantiedagen	27.631	22.000
BTW	41.107	27.225
Accountantskosten	19.602	14.401
	<hr/>	<hr/>
	480.776	481.964
	<hr/>	<hr/>

De schuld aan EZK (Ministerie van Economische Zaken en Klimaat) inzake het NT-project betreft de niet gebruikte subsidie (zie noot 6).

<i>Balans per 31 december</i>	2022	2021
	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>
<i>Vordering op / Verschuldigd aan de SER</i>		
Het exploitatiesaldo wordt voor 7/11-deel gedragen door de SER.		
Het verloop van de post was als volgt:		
Saldo per 1 januari	33.202	29.889
Voorschotten en verrekeningen	157.707	154.444
Bijdrage in de exploitatiesubsidie	203.620-	151.131-
Saldo per 31 december (per 31 december 2022 een vordering op de SER, zie noot 1)	-12.711	33.202

<i>Vorderingen op / Verschuldigd aan de NBA</i>		
Het exploitatiesaldo wordt voor 4/11-deel gedragen door de NBA		
Het verloop van de post was als volgt:		
Saldo per 1 januari	55.749	71.039
Voorschotten en verrekeningen	122.165	71.070
Bijdrage in de exploitatiesubsidie	116.354-	86.361-
Saldo per 31 december	61.560	55.749

Niet in de balans opgenomen activa en passiva

Er kan geen betrouwbare inschatting worden gemaakt of over de periode 2022-2023 sprake zal zijn van een mogelijk aan de RJ toekomende (nabetaling) reproprecht of readergelden (zie noot 7). Om die reden is hiervoor geen vordering opgenomen. Indien in 2023 een afrekening (nabetaling) reproprecht of readergelden wordt ontvangen, zal dit in boekjaar 2023 worden verantwoord.

Er is een subsidie verleend door het Ministerie van Financiën voor de periode 2022 t/m 2024 (zie noot 5 en 16).

Staat van baten en lasten

(5) Exploitatiesubsidies

Exploitatiesubsidie SER/NBA

Het exploitatieresultaat wordt in 2022 gedragen voor 7/11-deel door de SER en voor 4/11-deel door de NBA. Het exploitatiesaldo wordt daarbij gedefinieerd als het saldo van de baten en lasten (exclusief de exploitatiesubsidie zelf).

De exploitatiesubsidie is als volgt berekend:

	<i>2022 Werkelijk</i>	<i>2022 Begroting</i>	<i>2021 Werkelijk</i>
	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>
Lasten	853.786	1.055.000	705.660
Baten (exclusief exploitatiesubsidies)	<u>533.812-</u>	<u>430.000-</u>	<u>468.169-</u>
Grondslag voor exploitatiesubsidie	319.974	625.000	237.491
Bijdrage SER (7/11)	203.620	397.728	151.131
Bijdrage NBA (4/11)	116.354	227.272	86.361
	-	-	-
Exploitatiesubsidie	<u>319.974</u>	<u>625.000</u>	<u>237.491</u>

De exploitatiesubsidie 2022 is nog niet formeel goedgekeurd door de subsidieverleners. Dit is wel het geval ten aanzien van de subsidie 2021. De begrote subsidie voor 2023 is goedgekeurd.

Subsidie EFRAG (Ministerie van Financiën)

Door het Ministerie van Financiën is inzake de RJ participatie in EFRAG Sustainability Reporting Pillar in 2022 een projectsubsidie toegekend voor de periode 2022 t/m 2024 (€ 50.000 per jaar), dit is ter dekking van de extra kosten van de RJ door de aanvullende bijdrage van de RJ aan EFRAG inzake de Sustainability Reporting Pillar. De subsidie voor 2022 van € 50.000 was nog niet in de begroting 2022 verwerkt, omdat er op dat moment nog geen zekerheid was over het verkrijgen van deze subsidie van het Ministerie van Financiën.

(6) Subsidie SBR / NT

Dit is een subsidie t.b.v. inzet RJ bij het SBR / NT project (Nederlands Taxonomie). In 2015 zijn door de RJ per convenant afspraken gemaakt met het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) over inzet en financiering van de RJ werkgroep NT. De RJ ontvangt jaarlijks een subsidie van EZK voor de werkzaamheden van de RJ werkgroep NT. De leden van de RJ werkgroep NT brengen de kosten van hun werkzaamheden in rekening bij de RJ, waarna deze kosten door de RJ (budgetneutraal) worden voldaan vanuit de subsidie van EZK. De werkzaamheden (dienstverlening) van de leden van de RJ werkgroep NT verricht ten behoeve van EZK zijn BTW-plichtig. De (eindafrekening van de) subsidie periode 2020-2021 (NT 16) is in 2022 gecontroleerd door externe accountant Flynth en goedgekeurd door EZK, waarna sprake is van terugbetaling (van de niet gebruikte subsidie) aan EZK. In 2022 is opnieuw een subsidie ontvangen van EZK (NT 17), waarvan de eindafrekening en de accountantscontrole in 2023 zal plaatsvinden. De ontvangen subsidie is hoger dan gebruikt, zodat er een terugbetaling (van niet gebruikte subsidie) zal plaatsvinden.

(7) Auteursrechtvergoedingen

De vergoeding die de RJ ontvangt met betrekking tot de bundel Richtlijnen voor de jaarverslaggeving en andere uitgaven bedraagt sinds juli 2008 contractueel 32,5% van de door Kluwer gerealiseerde netto-omzet op de verkopen van de RJ-bundels Richtlijnen voor de jaarverslaggeving. Tevens ontvangt de RJ een vergoeding voor software en reprorecht (zie toelichting niet in de balans opgenomen activa).

De specificatie van de auteursrechtvergoedingen naar soort uitgave is als volgt:

	<i>2022 Werkelijk</i>	<i>2022 Begroting</i>	<i>2021 Werkelijk</i>
	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>
Vastbladige versie (boeken)	117.476	pm	116.397
Elektronische versie (ebook, online en software)	269.347	pm	239.261
Checkmate (elektronische versie RJk)	5.023	pm	4.786
Engelstalige versie (elektronisch)	50.815	pm	45.111
Reprorecht/readergelden	5.151	pm	5.985
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	447.812	330.000	411.540
	<hr/>	<hr/>	<hr/>

Op grond van de uitgeefovereenkomst wordt jaarlijks door Wolters Kluwer een gedetailleerd overzicht verstrekt van de netto-omzet en de daarop gebaseerde aan de RJ uitbetaalde auteursrechtvergoeding (honorariumvaststelling). De RJ heeft schriftelijk aan Wolters Kluwer bevestigd in te stemmen met de ontvangen auteursrechtvergoedingen voor het jaar 2021 en 2022. Daarbij heeft de RJ, conform praktijk in voorgaande jaren,

besloten geen gebruik te maken van het contractuele recht om op kosten van de RJ een (oplage)controle over de netto-omzet van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving bij de uitgever te doen plaatsvinden.

(8) Financiële baten

Dit betrof in 2021 een teruggaaf belastingdienst.

(9) Secretariaat

Betreft de met de NBA verrekenende personeelskosten, dat wil zeggen de salariskosten voor de 3 werknemers (RJ-secretariaat). Dit betreft de vaktechnisch secretaris (0,5 fte), algemeen secretaris (0,4 fte) en stafmedewerker (0,8 fte). Dit is inclusief de hieraan gerelateerde bureaustkosten met betrekking tot huisvesting, faciliteren werkplekken (kamer in NBA-gebouw) alsmede voeren van de administratie. De personeelskosten en bureaustkosten van het RJ-secretariaat zijn in 2022 hoger dan in 2021, de personeelskosten vanwege uitbreiding aanstelling (van 0,6 fte naar 0,8 fte) van de stafmedewerker.

(10) Projecten jaarverslaggeving / RJ staf

Op het budget worden de gemaakte onkosten van de leden van de RJ-staf in mindering gebracht en het resterende deel wordt verdeeld naar rato van de duur waarin de leden RJ-staf gedurende een jaar werkzaamheden hebben verricht en participeren in de RJ-staf. Deze vergoeding voor de werkzaamheden RJ-staf komen naar rato ten gunste van de werkgever van het desbetreffende (gedetacheerde) staflid. De werkzaamheden van de leden RJ-staf bestaan uit: voorbereiden van aanpassingen in de RJ-bundel en RJK-bundel, ondersteuning van RJ-werkgroepen en voorbereiden van RJ commentaarbrieven aan EFRAG en de IASB.

(11) Participatie in internationale projecten

Deze post betreft de financiële bijdrage in 2022 van RJ aan EFRAG van € 65.000 (EFRAG Financial Reporting Pillar) en € 75.000 (EFRAG Sustainability Reporting Pillar), daarmee in totaal € 140.000. In 2021 was er enkel sprake van een bijdrage van € 65.000 (EFRAG Financial Reporting Pillar).

Deze post bevat ook de gemaakte reis- en verblijfskosten van bijwonen (buitenlandse) vergaderingen EFRAG, IASB en ontmoetingen met andere nationale standardsetters. De kosten hiervan waren in 2021 en 2022 beperkt, doordat er zeer weinig (buitenlandse) reis- en verblijfskosten waren (mede vanwege Covid-19).

(12) Kosten SBR / NT project

Deze post betreft kosten in rekening gebracht bij de RJ voor werkzaamheden leden RJ-werkgroep NT. Deze BTW-belaste werkzaamheden worden verricht op verzoek van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK). Deze kosten worden door de RJ (budgetneutraal) voldaan vanuit de subsidie van EZK, zie voor een nadere onderbouwing de toelichting bij noot 6 (subsidie SBR/NT).

(13) Presentiegelden

Deze post betreft presentiegelden en reiskostenvergoedingen uitbetaald aan leden van de RJ, leden werkgroepen, de voorzitter van de RJ, de notulist en de projectbegeleiders (veelal leden RJ-staf) die de raadsvergaderingen bijwonen. Bestuursleden van de Stichting ontvangen geen bezoldiging, maar uitsluitend een vergadervergoeding voor het bijwonen van de bestuursvergaderingen (zie noot 14).

De presentiegeld-vergoeding is afgeleid van de "Verordening vergoedingen aan leden van de raad en zijn commissies" van de SER en is in 2021 en 2022, net als in eerdere jaren, bepaald op € 320 per dagdeel voor de maandelijkse raadsvergaderingen. In 2021 en een gedeelte van 2022 hebben vanwege de Covid-19 maatregelen de raadsvergaderingen online plaatsgevonden. Voor het bijwonen van de werkgroep-vergaderingen wordt een presentiegeld uitbetaald van € 125 per (online) werkgroep-vergadering. Hierbij is mede omwille van administratieve eenvoud aangesloten bij de door de NBA daartoe in 2020 ingestelde vergoedingsregeling.

In deze post zijn ook de presentiegelden werkgroep duurzaamheidsverslaggeving opgenomen. Gezien de initiële onzekerheid over de financiering van de duurzaamheidsactiviteiten van de RJ in 2022 heeft een belangrijk deel van de leden van deze werkgroep echter afgezien van ontvangst van presentiegelden.

(14) Overige lasten

De specificatie van deze post luidt als volgt:

	<i>2022 Werkelijk</i>	<i>2022 Begroting</i>	<i>2021 Werkelijk</i>
	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>
Vergaderkosten SJ-bestuur	2.500	10.000	2.750
Onderhoud website en softwareapplicaties	4.675	10.000	4.565
Accountantscontrole	20.424	15.000	14.520
Afscheidsbijeenkomst en attenties	10.939	6.000	1.042
Bijeenkomsten	13.742	3.000	3.616
Diverse kantoorkosten	14.149	1.000	1.796
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	66.429	45.000	28.289
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

In 2022 is € 2.500 aan vergadervergoeding aan bestuursleden uitbetaald.

Accountantscontrole betreft controle jaarrekening.

De kantoorkosten zijn in 2022 hoger, dit vanwege het weer hebben kunnen plaatsvinden van fysieke vergaderingen en daarbij behorende catering- en parkeerkosten. In 2022 zijn er

(voor het eerst sinds 2020) weer afscheidsbijeenkomsten (en een RJ-diner) geweest. In 2022 zijn door de RJ ook weer publieke bijeenkomsten georganiseerd. Met name de outreach/bijeenkomst in juni 2022 inzake de ontwerp-EU standaarden duurzaamheidsverslaggeving (ESRS). De kosten voor bijeenkomsten en diverse kantoorkosten zijn aanzienlijk hoger, omdat in 2022 daarin ook de kosten bijeenkomsten/vergaderkosten van de werkgroep duurzaamheidsverslaggeving zijn opgenomen.

15) Financiële lasten

De financiële lasten bestaan in 2021 en 2022 uit de rentekosten op de liquide middelen aangehouden bij de bank vanwege de negatieve rente.

16) Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Voor het boekjaar 2023 heeft de RJ zich gecommitteerd aan een bijdrage aan EFRAG inzake financiële verslaggeving (EFRAG Financial Reporting Pillar) voor € 75.000 (2021: € 65.000) en voor de duurzaamheidsverslaggeving (EFRAG Sustainability Reporting Pillar) voor € 75.000 (2021: € 75.000). Met deze bijdragen aan EFRAG, alsmede de overige bijkomende kosten voor de RJ inzake duurzaamheidsverslaggeving, is rekening gehouden in de begroting 2023. In 2022 is door het Ministerie van Financiën een specifieke projectsubsidie toegekend (€ 50.000 per jaar) voor de RJ bijdrage aan EFRAG inzake duurzaamheidsverslaggeving voor een periode van 3 jaar (2022 t/m 2024).

10. OVERIGE GEGEVENS

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van de Stichting voor de Jaarverslaggeving

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting voor de Jaarverslaggeving te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting voor de Jaarverslaggeving per 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 "Organisaties zonder winststreven".

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2022.
2. De staat van baten en lasten over 2022.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting voor de Jaarverslaggeving zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 17.000. De materialiteit is gebaseerd op 2% van de totale lasten. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan hen tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven EUR 1.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met het bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Volledigheid van de baten uit auteursrechtvergoeding

(zie ook punt 7 op pagina 28 en 29 van de toelichting op de jaarrekening)

Beschrijving van het kernpunt:

De baten van de stichting bestaan uit twee subsidies met een specifieke doelstelling, SBR/NT en EFRAG. Verder bestaan de baten uit bijdragen van in de statuten benoemde partijen en uit auteursrechtenvergoedingen. De bijdrage van de in de statuten benoemde partijen is afhankelijk van de hoogte van de auteursrechtenvergoeding. Uit dien hoofde is de volledigheid van de opbrengsten van de auteursrechtenvergoeding een kernpunt in de controle.

Samenvatting van de uitgevoerde werkzaamheden:

Wij hebben de auteursrechtenvergoeding aangesloten met de jaarlijkse honorariumafrekening van de uitgever die verantwoordelijk is voor de productie en distributie van zowel de digitale als papieren uitgave van de stichting. Wij hebben vastgesteld dat de honorariumafrekening in overeenstemming is met de uitgeefovereenkomst. Tevens hebben wij vastgesteld dat de honorarium overeenkomst in overeenstemming is met de schriftelijke bevestiging van de uitgever en de stichting betreffende de afspraken inzake de uit de uitgeefovereenkomst voortvloeiende jaarlijkse controlerechten van de stichting. Aanvullend hebben wij cijferanalyses uitgevoerd ten opzichte van de begroting en ten opzichte van voorgaand jaar. Verder hebben wij werkzaamheden verricht om de juiste afgrenzing van de opbrengsten uit auteursrechten vast te stellen.

Juistheid van de lasten

Beschrijving van het kernpunt:

Wij hebben werkzaamheden uitgevoerd teneinde het risico op een onjuiste verantwoording van de lasten te identificeren en te mitigeren.

Samenvatting van de uitgevoerde controlewerkzaamheden:

Wij hebben cijferanalyses uitgevoerd ten opzichte van de begroting en ten opzichte van voorgaand jaar. Verder hebben wij deelwaarnemingen verricht op basis waarvan wij hebben gekeken of de verantwoorde secretariaatskosten, projectkosten, kosten van het SBR/NT project, presentiegelden en overige lasten juist zijn verantwoord en in overeenstemming met het geldende beleid van de Stichting voor de Jaarverslaggeving.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, die bestaat uit:

- Het verslag van de Stichting voor de Jaarverslaggeving.
- Het verslag van de Raad voor de Jaarverslaggeving.
- Samenvatting financieel overzicht 2022 en begroting 2023.
- Samenstelling bestuur, raad, RJ-staf en RJ-werkgroepen en de contactgegevens RJ.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 "Organisaties zonder winststreven".

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 "Organisaties zonder winststreven". In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Utrecht, 2 augustus 2023
Flynth Audit B.V.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

A.J. Bast - den Hollander RA

BIJLAGE 1:

RJ-Uitingen verwerkt RJ-bundel en/of RJk-bundel 2022

- RJ-Uiting 2021-11 Presentatie volkshuisvestelijke bijdrage door toegelaten instellingen volkshuisvesting
- RJ-Uiting 2022-1 Presentatie van Belasting personenauto's en motorrijwielen
- RJ-Uiting 2022-2 Ontwerp-alinea's in RJ-bundel jaareditie 2021 definitief geworden
- RJ-Uiting 2022-3 Ontwerp-richtlijn hoofdstuk 655 Zorgaanbieders jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen en hoofdstuk C3 Kleine zorgaanbieders
- RJ-Uiting 2022-5 IFRS 17 en vorming wettelijke reserves
- RJ-Uiting 2022-7 Aanpassingen hoofdstuk 660 Onderwijsinstellingen
- RJ-Uiting 2022-8 RJ 212 Alinea's hoofdstuk 212 Materiele vaste activa

Overige RJ-Uitingen uitgebracht in verslagjaar 2022

- RJ-Uiting 2022-4 Impact van de oorlog in Oekraïne en daaruit voortkomende sancties op de jaarverslaggeving 2021
- RJ-Uiting 2022-6 Toepassing effectieve-rentemethode
- RJ-Uiting 2022-9 Ontwerp-richtlijn 260
- RJ-Uiting 2022-10 Publicatie Ontwerp-Richtlijnen
- RJ-Uiting 2022-11 Geldmiddelen
- RJ-Uiting 2022-12 Grote NV of BV rapportage over streefcijfers man-vrouwverhouding in (sub)top)
- RJ-Uiting 2022-13 Toepassing effectieve rentemethode

BIJLAGE 2:

In de RJ-bundel editie 2022 zijn in de volgende hoofdstukken wijzigingen doorgevoerd (in veel hoofdstukken kleine redactionele aanpassingen).

- Richtlijn 100 Inleiding
- Richtlijn 110 Doelstellingen en uitgangspunten
- Richtlijn 121 Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa
- Richtlijn 122 Prijsgrondslagen voor vreemde valuta
- Richtlijn 135 Algemene grondslagen voor de bepaling van het resultaat
- Richtlijn 140 Stelselwijzigingen
- Richtlijn 145 Schattingswijzigingen
- Richtlijn 150 Fouterstel
- Richtlijn 212 Materiële vaste activa
- Richtlijn 213 Vastgoedbeleggingen
- Richtlijn 214 Financiële vaste activa
- Richtlijn 215 Joint ventures
- Richtlijn 216 Fusies en overnames
- Richtlijn 217 Consolidatie
- Richtlijn 220 Voorraden
- Richtlijn 221 Onderhanden projecten
- Richtlijn 222 Vorderingen
- Richtlijn 226 Effecten
- Richtlijn 228 Liquide middelen
- Richtlijn 240 Eigen vermogen
- Richtlijn 252 Voorzieningen, niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa.
- Richtlijn 254 Schulden
- Richtlijn 260 De verwerking van resultaten op intercompany-transacties in de jaarrekening
- Richtlijn 265 Overzicht van het totaalresultaat
- Richtlijn 270 De winst- en verliesrekening
- Richtlijn 271 Personeelsbeloningen
- Richtlijn 272 Belastingen naar winst
- Richtlijn 273 Rentelasten
- Richtlijn 290 Financiële instrumenten
- Richtlijn 292 Leasing
- Richtlijn 300 Functie en indeling
- Richtlijn 315 Vrijstellingen voor middelgrote rechtspersonen
- Richtlijn 330 Verbonden partijen
- Richtlijn 340 Winst per aandeel
- Richtlijn 345 Beëindiging van bedrijfsactiviteiten
- Richtlijn 350 Gesegmenteerde informatie
- Richtlijn 360 Het kasstroomoverzicht
- Richtlijn 390 Overige in toelichting op te nemen informatie
- Richtlijn 394 Tussentijdse berichten

- Richtlijn 400 Bestuursverslag
- Richtlijn 404 Bezoldigingsverslag en remuneratierapport
- Richtlijn 405 Verslag raad van commissarissen
- Richtlijn 410 Overige gegevens
- Richtlijn 500 Landeninformatie
- Richtlijn 600 Banken
- Richtlijn 605 Verzekeringsmaatschappijen
- Richtlijn 610 Pensioenfondsen
- Richtlijn 611 Premiepensioeninstellingen
- Richtlijn 615 Beleggingsentiteiten
- Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven
- Richtlijn 645 Toegelaten instellingen volkshuisvesting
- Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties
- Richtlijn 655 Zorgaanbieders, jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen
- Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen

In de RJK-bundel editie 2022 zijn volgende hoofdstukken aangepast:

- Richtlijn B2
- Richtlijn B10 Voorzieningen en niet in de balans opgenomen verplichtingen
- Richtlijn C2
- Richtlijn C3 Kleine zorgaanbieders
- Richtlijn D3 Handreikingen bij de toepassing van fiscale waarderingsgrondslagen
- Richtlijn D4 Inrichtings- en publicatievoorschriften voor kleine rechtspersonen

BIJLAGE 3:

Samenstelling RJ-Werkgroepen in 2022

RJ-werkgroep Banken

drs. C.C.J. Segers RA (voorzitter), drs. J.A. van den Hengel RA (secretaris), dhr. D.C.A. Stolker RA MSc (vaktechnische staf), drs. J.B. Hesselink RA, dhr. S.M. Hiemstra RA, mr. drs. J. Kool, mevr. H. van Rooijen en drs. E.E. Vacher RA.

RJ-werkgroep Beleggingsentiteiten

W.L.L. Paulissen RA (voorzitter), M. Stravers RA MSc (secretaris), dr. B. Kamp RA (vaktechnische staf), drs. J.B. Hesselink RA, mr. J.H.A. Janssen-Daalen, drs W.H.E. van Ommeren RA MBA, drs. J.A.R Ousen RA RBA, J.A. Roodhorst RC en Mevr. Mr F.P.D. van Pelt.

RJ-werkgroep Bestuursverslag/Corporate Governance

drs. P.A. Morshuis RC (voorzitter), E.P. Noorloos RA AA RO (secretaris), mevr. T van den Vlekkert-Zevenbergen RA MSc (vaktechnische staf), drs. R Abma, drs. J.I. de Groot RA, prof. dr. H.F.D. Hassink RA, prof. dr. mr. J.B.S. Hijink, drs. A.M de Jong RA en mevr. M.M. Klaver-Drost RA.

RJ-werkgroep Duurzaamheidsverslaggeving

mevr. O. Smirnova (voorzitter), S. Braaksma (voorzitter), J.W. Stam (RJ-Staf), F. van Beest, mevr. M. Cordeiro, M. Didden, H. van den Ende, mevr. E.V.A. Eijkelenboom, mevr. S. Esmeijer, M. Frikkee, mevr. U. Ganga, S. Gobert, mevr. T. Groen, R. Gruijters, A-J Heitink, A. Jakobs, mevr. F. Meerman, mevr. K. Nandram, dhr. F. Schreiner, mevr. L. van der Vijgh, mevr. E. Vitorino, prof. D. de Waard en dhr. S. Werkman.

RJ-werkgroep Financiële instrumenten

drs. E. Hoogcarspel RA (voorzitter), D. Groenewoud RA MSc (secretaris), D. C. A. Stolker RA MSc (vaktechnische staf), T. Dijkman RA, drs. J.B. Hesselink RA, drs. G.W.H. Ewalts RA RC, drs. J.H.A. Grefen RC, mr. drs. J. Kool, drs. D. Manschot RA, drs. J.A.R Ousen RA RBA, drs. H.F.H. van de Meerendonk RA en G.C. Wognum RA MSc AMCT.

RJ-werkgroep Fondsenwervende organisaties

Mevr. drs. M. van Dijk RA, (voorzitter), mevr. drs. M. Hoevenaars RA (secretaris), J.W.M. Roelse MSc (vaktechnische staf), , mevr. L. Kanu RA, drs. A.H.J. Meijer, drs. D.D. Plouvier RA, , V. van Stijn RA, M. Stikkelorum, G.Visser RA en W. van Wijk.

RJ-werkgroep Internationale Verslaggeving

mevr. I.G.C. de Graaf-Oudhuis RA (voorzitter), E.P. Noorloos RA AA RO (secretaris), drs. H.P. van Arkel RA, , drs P.A.M. Bos, prof. dr. A.J. Brouwer RA, mevr. mr.dr. E.V.A. Eijkelenboom, mevr. M. Klaver-Drost en drs. M. Vaessen RA.

RJ-werkgroep Insurance/Verzekeringsmaatschappijen

A.H. Zoon RA (voorzitter), R.H.J. de Kwant (secretaris), mevr. Y. Heemeijer-Xiong RA MSc (vaktechnische staf), Drs. G.W.H. Ewalts RA RC, P.H. de Frel RA, Drs. W.

Heineken RBA, drs. H.F.H. van de Meerendonk RA, D. Scheeland, drs. F.M. van den Wildenberg RA en drs. J.G. Kolsters RA.

RJ-werkgroep Leases

mevr. K. van der Kuij-Groenberg RA (voorzitter), E.J.H. Uunk RA (secretaris), Dr. B. Kamp RA (vaktechnische staf), drs. J.H.A. Grefen RC, drs. H.T. Haanappel, mr. drs. J. Kool en drs W.A. Koster R.A.

RJ-werkgroep MKB

J. Bakker RB RA (voorzitter tot juli 2022), drs. G-J. Jordaan RA (voorzitter sinds augustus 2022), P. Westerduin RA MSc (secretaris), J.W. Stam RA MSc (vaktechnische staf), drs. C.J.H.M. van Bussel RA, M.C. van Capelle RA MSc, drs R. van de Corput RA, H.C. van den Ende AA, C. Kock AA, J.F.G. Tuithof RA MSc en drs. H.W. Wanningen RA.

RJ-werkgroep Nederlandse Taxonomie

mr. drs. H.M. Evink RA (voorzitter), B.W. Smid MSc RA (voorzitter), dr. B. Kamp RA (vaktechnische staf), C. Logtenberg, R.M. Schaap RA, W. Smit en P. Wiekken.

RJ-werkgroep Onderwijs

drs. H. Visser RA (voorzitter), drs. A.A.J. Vogels RA (secretaris), mevr. drs. I. van Sloun RA (vaktechnische staf), drs. M.J.M. Beelen RA, J.L. Bours RA , drs. R.M. Goedhart, mevr. I.G.C. de Graaf-Oudhuis RA, J. van der Lee, mevr. I. Oortman MSc EMA RA, drs. P.J.J. Vos RA, I. Wetters RA, B.K. van Zanen RA, drs. N.J. van Zuylen, en mevr. drs. N.D. van Schie RA (waarnemer).

RJ-werkgroep Pensioenfondsen

W. Teeuwissen RA (voorzitter), mevr. drs. E.J. Appel RA (secretaris), dr. B. Kamp RA (vaktechnische staf), mevr. A. Vrouwer, J. Hermsen MSc. EMFC RC, drs. E. Hogendoorn, drs. M. van Luijk RA, O.H.E. Lahaye RA. Mevr. J.A. Van Muilwijk-Duijzer en mr. G. Metske CPL.

RJ-werkgroep Pensioenen

prof. dr. R.L. ter Hoeven RA (voorzitter), mevr. Y. Heemeijer-Xiong RA MSc (vaktechnische staf), drs. C.A. Arnold RA, drs. G.W.H. Ewalts RA RC, C.J.M. Kimenai RA, drs. A. Laning RA RC, drs. M.W. Lohman AAG en drs. H.F.H. van den Meerendonk RA.

RJ-werkgroep Toegelaten Instellingen Volkshuisvesting

drs. D. Manschot RA (voorzitter), M.G. Winkelman RA (secretaris), dr. B. Kamp RA (vaktechnische staf), drs. S.C.J.M. Frissen RA, mevr. drs. M.P.C. Glorie RA, J.J. Herst RA, W.H. Li, drs. R.H.A. van Moll RA, J.H. Oosterhoff RA, A.C. Pureveen RA, drs. P.J.M. de Schrijver RA, Mevr. M.M.J. Siebers LLM, drs. M.J.A. Smient, drs. W.J.C.A. Weijers RA, J.A.G. Weiman RA en M.H. Wiedemeijer.

RJ-werkgroep Zorginstellingen

drs. J.A. Walhout RA (voorzitter), drs. J.C. Koliijn RA (secretaris), J.W. Stam RA (vaktechnische staf), drs. E.H. Alfing RA, drs R. Buiteman RA, mevr. N.G. Bresser RA, drs S.J Duiverman RA, dhr. W. Komrij, W.H.J. Reuvers Msc RA, drs. A.J. Ruiten RA, mevr. drs. C.L. Suurland RA, drs. P.J. Vergroesen RA, mevr. M. Vermeij RA en mevr. mr. A.P.A.M. Walraven.